

adskillige Fabrikker til at bringe Lyngen i den Tilstand, hvori den kan anvendes til Melasse. Der findes hele 4 Fabrikker i min nærmeste Omegn, som tilbereder Lyngen til Mel, og de skal have sluttet Akkord med Ernæringsraadet om, at hver af dem skal fabrikere 400 Tons. Den Mand, jeg talte med, og som vidste Besked med Sagen, sagde, at en Del skulde Fabrikken selv lave Melasse af. Man skulde give 27 Øre pr. Kilo for Melassen og have 28 Øre for den færdige Melasse. Dermed synes jeg, Prisen igen er sat, og jeg mener, den er sat temmelig dyr; thi naar man ved — og det har jeg bragt i Erfaring —, at i Aar faar man kun Lyng til at anvende til Melassefremstilling, og naar jeg antager, hvad jeg ogsaa har hørt anføre, at Halvdelen er Lyng og Halvdelen Melasse, og Lyngen nu kun staar i ca 4 Øre pr. Kilo og Melassen i 27 Øre, saa synes det rigtignok, at disse Fabrikker tjener temmelig meget. Der er jo ganske vist store Omkostninger ved Fremstillingen, men er det saaledes, at der kan fabrikeres 1 Ton daglig, synes jeg dog rigtignok, det bliver en stor Fortjeneste.

Jeg fremdrager Sagen, fordi jeg gerne vil henstille til det højtærede Ernæringsraad, hvis Akkorden ikke er sluttet fuldt ud, at der tages lidt Reb i Sejlene. Der skal dog være Maade med alting, og jeg vilde nødigt, at Melassen blev trukket alt for højt op i Pris for Forbrugerne. Jeg vil haabe, den bliver anvendelig til Hestene, de har haardt Brug derfor. Hvad Lyngen angaar, tror jeg ikke, det er for højt regnet, naar man regner den lig med Halm. Jeg har i de Aar, jeg har været Landmand, hver Dag om Vinteren sørget for, at Kreaturerne fik en Gang Lyng om Aftenen. Det vilde de hellere have end Halm, og hvad Mælken angaar, skulde de ogsaa nok holde den fuldt ud. Det er ogsaa, saa vidt jeg ved, erkendt af Videnskabsmændene, at Lyngen har den Værdi. Jeg synes nok, det er tilraadeligt, at man bruger den, og jeg vil gerne udtale herfra, at man ikke skal være bange for at bruge den. Jeg skulde ogsaa tro, at der kunde blive nok saa meget af den i Aar. I Fjor var der jo en Grænse for, hvor meget der kunde faas til Hestene, og det er dem, jeg særlig tænker paa i denne Forbindelse. Jeg har hørt, at Sukkerroehøsten skal være rigelig, og er det Tilfældet, bliver der vel ogsaa rigeligere af Melasse. Derfor vil jeg henstille til Ernæringsraadet, om der ikke kunde blive nok saa meget til Hestene ad Aare.

Jeg er glad over og paaskønner, at det ærede 6te Medlem for Aarhus Amt (Karen

Ankersted) forleden Dag fremsatte de velmente og, synes jeg, berettigede Udtalelser om Hestene; dem kan jeg fuldt ud tiltræde. Hvad de Heste angaar, som vi ser til daglig, tænker jeg, at de fleste ærede Medlemmer vil indrømme mig, at det er en, om ikke ligefrem ynkværdig, saa dog virkelig sørgelig Forfatning, de allerfleste er i. Man har før talt om, at det værste, man kunde tænke sig for en Hest ude paa Landet, var, at den paa sine gamle Dage kom til at gaa for en Mælkevogn. Det er sandt, at det er drøjt, og det er særlig drøjt i Aar, idet Vejene er saa opkørte, og Hestene jo ogsaa der faar mangelfuld Føde; men alligevel tror jeg, at Hestene her i Byen og ogsaa i andre Byer har det værre i Aar. Dels er Mælkespandene ikke saa tunge, da der ikke er megen Mælk i dem, dels faar Hestene Lov at gaa i Ro med deres Læs. Men herinde er Forholdet jo ikke alene det, at de skal trække, i Regelen maa de ogsaa løbe med Læset; særlig gælder dette jo Droskehestene. Jeg har tænkt paa mange Gange, at det er trist at se, i hvilken Tilstand Hestene i Almindelighed befinder sig. Der er naturligvis Undtagelser, ogsaa her i København.

Det, jeg nu gerne vil fremdrage, er, om vi ikke har været vel knappe ved Byhestene eller Fragtheste i al Almindelighed. I Fjor blev det ved Kornloven bestemt, at der maatte forbeholdes 15 Tdr. Korn eller 1500 kg til hver Arbejdshest paa Landet — det er altsaa 5 kg om Dagen —, men Hestene i Byerne og Fragthestene overall skulde have 4 kg Svinemel og 2 kg Havre. Svinemelet bliver nu almindeligvis anset for at være af meget tvivlsomt Værd. Det varede imidlertid ikke længe, før det blev forandret til, at hver skulde have 2 kg Svinemel, 2 kg Melasse og kun 1 kg Havre. Naar nu Melassen var af den Beskaffenhed, som jeg har oplyst — hvad Svinemelet bestaar af, ved vi ikke rigtig —, synes jeg ikke, det er mærkeligt, at Hestenes Tilstand er, som den er og har været det sidste Aars Tid. Jeg ved nok, at man har været tvunget af den haarde Nødvendighed, at man ikke har ment at kunne give dem mere. Det er blevet paabudt, at naar en Ejendom solgtes, skulde de fastsatte Kvanta holdes tilbage til Hestene; selv om man skilte sig af med alt andet, skulde dog de 5 kg pr. Hest blive tilbage. Lige saa maatte Landmanden, naar han ikke kunde levere fuldt ud, holde dette Kvantum tilbage for hver Hest. I det Lovforslag, der blev fremsat i Aar, var Tallet af Ernæringsraadet fastsat til 15 Tdr. pr. Hest; det blev i Folketinget